

FOAIA POPULARĂ

☛ PUBLICAȚIE ENCICLOPEDICĂ SĂPTĂMÂNALĂ. REDACTATĂ DE UN COMITET ☚

Directorul părții economice: C. C. CĂRLOVA

☛ Abonamentul: 5 lei pe an în toată țara ☚

REDACȚIA ȘI TIPOGRAFIA:

BUCUREȘTI 37 STRADA ACADEMIEI 37

Directorul părții literare: ILIE IGHEL DELEANU

☛ Anunțurile: un leu rîndul pe pagina 3-a ☚

DOUĂ MORȚI

Săptămâna din urmă a fost o săptămână grea pentru țara noastră.

Doi oameni iluștrii, doi mari patrioți, cari au luptat pe vremuri cu multă strădanie pentru ridicarea neamului și prosperarea țerei, s'au stins din viață.

Cel d'ântăiu, ca mai bătrîn par'că, a fost Nicolae Krețulescu; cel d'aldoilea George Vernescu.

Nicolae Krețulescu s'a stins în etate de peste 88 ani.

El a fost unul din bărbații cei mai aleși ai țerei, căreia i-a adus, în lunga sa carieră, multe și marcante servicii.

† NICOLAE KREȚULESCU

Născut în București la 1 Martie 1812, și-a făcut studiile la Paris, unde a dobândit diploma de doctor în medicină.

Intors în țară la 1840, el a obținut voia de la guvern să deschidă o școală de chirurgie la spitalul Colțea, unde a debutat ca profesor de anatomie.

În urma mișcării naționale de la 1848, fiind exilat împreună cu tovarășii săi de luptă și de sacrificii, el s'a dus la Constantinopole unde a fost numit medic-șef al spitalului militar Culeli.

Reintors în țară la 1850, intră în viața politică și fu, sub domnia lui Știrbei în mai multe rânduri, ministru de interne, de finance, de instrucție și președinte al consiliului, ocupând aceleași demnități și sub cămăcănia lui Ghika-Vodă.

De la unirea principatelor, N. Krețulescu fu ministru president de la Iunie 1862 până la 12 Octombrie 1863, apoi ministru president și ministru de finance, iar în urmă ministru de in-

terne de la 14 Iunie 1865 la 11 Februarie 1866.

La 1871, N. Krețulescu face parte din ministerul L. Catargi, ca ministru la justiție, și apoi la lucrările publice, până la Octombrie 1873; apoi reprezentă țara sub guvernul liberal, în străinătate ca ministru plenipotențiar la Roma, Petersburg și Paris, și fu ministru de culte și instrucție publică de la 11 Iulie 1879 la 22 Ianuarie 1880.

N. Krețulescu a fost membru al Academiei române de care a fost ales în secția științifică la 9 Septembrie 1871; în anii 1895—1897, el a funcționat ca președinte al acestei înalte instituțiuni.

În ultimul timp, de și silit, din cauza vârstei sale înaintate, a se ține mai retras de viața politică, Nicolae Krețulescu a luat și a avut, în urma tragice morți a lui Em. Lahovari, direcția politică a valorosului ziar *L'Independance Roumaine*.

De la dănuși afară de bogata-i activitate ca profesor și bărbat politic, ne rămân mai multe scrieri, din cari unele de o netăgăduită însemnătate.

* * *

Luni 2 Iunie s'a stins din viață George D. Vernescu, fostul prim ministru al României.

Născut la 29 Iulie 1829, George D. Vernescu și-a făcut studiile în colegiul național de la Sf. Sava, după care a urmat tot acolo cursurile de drept roman, civil și penal.

În același an a plecat la Paris, unde a aprofundat științele juridice, și a obținut titlul de doctor în drept. La reîntoarcere, s'a semnalat prin soliditatea cunoștințelor și printr'un deosebit talent oratoric.

La 1863 a fost numit în consiliul de stat care a pregătit întreaga noastră organizație judiciară.

La 26 Ianuarie 1865, fu numit ca ministru al justiției, cultelor și instrucțiunii în cabinetul presidat de Constantin Bosianu.

Ca membru al Constituantei de la 1866, George Vernescu luă o parte din cele mai însemnate atât la fundarea regimului nostru reprezentativ, cât și la legiuirile prevăzute prin noua Chartă fundamentală a Statului.

A fost ministru de interne la 1876 atât sub președința lui Iepureanu, cât și sub a lui Ioan C. Brătianu.

Camera de la 1878 l'a ales ca președinte cu aproape unanimitatea voturilor.

După 1885, realizându-se alianța disidenții liberale cu conservatorii aflați în opozițiune, George Vernescu și Las-car Catargi au fost conducătorii noii partide de guvernământ zisă liberală conservatoare.

† GEORGE VERNESCU

Modul cum conservatorii de baștină s'au desfăcut de aliații lor, care le dederă un concurs atât de leal și de eficace în cele mai grele împrejurări pentru dănuși, a amărât pe George Vernescu, care s'a aliat cu liberalii pentru alegerile din 1891.

Activitatea-i politică a continuat până la 1893, când s'a ilustrat prin discursul rostit la Senat în cestiunea Bedmar. De atunci o boală ușoară la început l'a determinat a se retrage din politica militantă.

Ducând un trai liniștit, în țară și în străinătate, George Vernescu se afla în deplinătatea memoriei, a vastelor sale cunoștințe, a puterilor fizice, în cât nimeni nu se aștepta la o morțe atât de repede.

Ca legiuitor, ca om politic, ca administrator, ca jurisconsult, repausatul a lăsat nu numai amintiri frumoase, ci și urme durabile.

Dotat ca un extra-ordinar talent de improvizare, cu o dialectică fără seamăn, cu o memorie bogată, elocința sa a reperat nenumărate succese la tribuna parlamentară, în intrunirile publice, înaintea instanțelor judiciare.

Ast-fel a fost bărbatul care și-a legat numele de cele mai însemnate evenimente din ultimele trei zecimi ale istoriei noastre.

Jubileul J. P. S. S. Mitropolitului Moldovei

Joi 6 Iulie Inalt Prea Sfântul Arhiepiscop Mitropolit al Moldovei și Sucevei, DD. Iosif II Naniescu și-a serbat jubileul de 25 ani de Adăpostire.

Bătrânul și veneratul șef al bisericii ortodoxe autocefale din Moldova, e una din cele mai demne figuri bisericești, unul din cele mai nobile suflete, unul din cei mai buni români.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei este abonatul și sprijinitorul acestei publicațiuni, încă de la apariția ei, așa că sărbătorirea sa ne dă prilejul a i arăta toată recunoștința și toată iubirea noastră, trimitându-i felicitările noastre respectoase și urările cele mai călduroase.

Sărbătorirea acestei mari zile, de 25 ani de Adăpostire, s'a oficiat în modul următor:

Joi, 6 Iulie, la orele 7 a. m., toți P. S. S. Episcopi, Arhieri, Arhimandriți, Preoți și Diaconi, sosiți în Iași spre a lua parte la serbare, se aflau la Sfânta Mitropolie.

La orele 7 jum. I. P. S. Mitropolit, însoțit de cei prezenți, se pogoară în Biserica Catedrală.

La orele 8 jum., a început serviciul S-tei Liturghii, care s'a efectuat de personalul ce a luat parte la serviciul vecherniei.

După finirea S-tei Liturghii, la orele 10 cuvenitul Te-Deum.

* * *

După finirea Te-Deumului, I. P. S. Mitropolit, însoțit și urmat de P. S. S. Episcopi Arhieriei, de Cler și de persoanele invitate la serbare, a trecut în sala de recepțiune anume pregătită.

La intrarea în sală, corul Mitropolitului a intonat imnul: «Acésta este ziua».

După terminarea imnului, s'a adresat felicitări I. P. S. Mitropolit, în ordinea următoare: 1. D. ministru al cultelor. 2. P. S. S. Episcopi și arhieriei. 3. P. S. Arhierie Băcăonul a prezentat darul din partea Bisericii și Cancelariei Mitropolitane; au urmat apoi diferiții delegați cu daruri scumpe.

După terminarea felicitărilor și prezentarea darurilor, I. P. S. S. Mitropolit, a răspuns la felicitările aduse. Apoi s'a retras dinpreună cu invitații, în sunetul muzicii militare.

* * *

La ora 5 p. m. precis, în sala de concerte, a avut loc o audițiune musicală, dată în onoarea invitaților, de corul mitropolitan, sub conducerea d-lui profesor Gv. Musicescu, după programa stabilită.

* * *

În aceeași zi la ora 6 p. m., a avut un banchet presidat de I. P. S. S. Mitropolit, în localul Seminarului Veniamin, care este alături cu Mitropolia, la care au luat parte persoanele invitate.

* * *

În ziua de 6 Iulie la orele 10 a. m., în toate bisericile și monastirile din cuprinsul Eparhiei Sintei Mitropolii Moldovei și Sucevei, s'a oficiat Te-Deum, în onoarea I. P. S. Mitropolit.

DESPRE AMAZOANE

După tradițiunea Greacă și Romană

Învățații germani au căutat în zilele noastre să explice însemnarea cuvântului amazoană, dând o explicare mai puțin apropiată de adevăr și mai conformă cu imaginațiunea și spiritul lor de originalitate.

Cestiunea în sine e foarte importantă și cu atât mai mult, fiind-că-i vorba de sexul frumos și de atribuirea-i unor calități războinice superioare chiar bărbaților.

Tradițiunea greacă ne spune că amazoanele erau un popor foarte războinic, compus exclusivamente numai din femei, din femei războinice, de cari se spune că au emigrat din Caucas, stabilindu-se în Asia Occidentală, în localitatea fluviului Thermodon, și că în decursul vremilor s'au așezat în insulele Lesbos și Samothracia, înaintând până în provincia Boeția și chiar în Attica.

Amazoanele aveau un stat, ce se întindea de a lungul fluviului Thermodon, aproape de Pontul Euxin (Marea Neagră) în Cappadocia (regiunea Tarabosan) a cărei capitală era orașul Themiscyra.

În fruntea statului era o regină, iar poporul era compus exclusivamente din femei.

Bărbații n'aveau loc, nici nu erau primiți în statul lor, poate numai acei, ce se travestiau fără să fie recunoscuți de ele. Pentru perpetuarea speciei, tradițiunea spune, că ele se apropiau de Gargareeni, numai odată în fie-care an, și anume primă-vara.

Așa dar, din toate popoarele lumii vechi numai Gargareenii se bucurau de favoarea Amazoanelor, fiind-că aceștia locuiau chiar la frontiera aceloră.

Soarta copiilor de sex bărbătesc, născuți din aceste uniri trecătoare, era cât se poate de tristă: erau uciși sau trimiși Gargareenilor să-i crească.

Fetele din contră se bucurau de toate privilegiile posibile, ast-fel erau crescute în exerciții militare și la vânat.

Tradițiunea vorbind mai departe de amazoane spune că, din copilărie chiar li se cauterisa mamela dreaptă cu un fer și aceasta o făceau să le faciliteze întrebunțarea armelor.

Zeitățile adorate de amazoane erau *Marte* și *Diana* numită *Artemis Tauropolus*, fiind că aceasta din urmă sau o amazoană care reprezintă pe zeița *Diana* ședea într'un car foarte frumos împodobit cu cele mai frumoase flori și tras de boi.

Amazoanele se bucurau de o mare stimă și chiar venerațiune la popoarele vechi cu atât mai mult, cu cât tradițiunea vorbind de ele le-a atribuit întemeierea mai multor orașe ca: *Smyrna*, *Ephesus*, *Cuma*, *Myrina* și *Paphos*.

Istoricul *Diodor din Sicilia* distingea trei popoare de amazoane, ce se pot reduce numai la două și anume: *Amazoanele Asiatice* și *Amazoanele Ethiopiene sau Africane*, cari invinseră pe *Atianți* și pe *Gorgoni*, niște popoare foarte vechi.

Dintr'o înțelegere greșită a textelor

unii învățați și în specie învățații germani au crezut că *Amazoanele Ethiopiene* au locuit în Africa, însă s'a dovedit în mod științific, că ori de câte ori e vorba de acestea, nu trebuie să înțelegem pe cele Africane, dar pe amazoanele, ce locuiau în insulele *Lesbos* și *Samothracia*.

În resbelul Trojan amazoanele figurau ca aliatele Trojenilor.

Tradițiunea greacă vorbește de asemenea de o expediție întreprinsă de ele contra insulei *Leuca*, aflătoare în Marea Neagră sau Pontus Euxin.

Motivul principal al expedițiunii a fost fertilitatea acestei insule, care li s'a făcut cunoscută de niște mateloți, marinari naufragiați, cari la rëndul lor le au instruit arta de a construi corăbii.

Atrase de fertilitatea acestei insule, amazoanele debarcară acolo. În insulă într'o pozițiune încântătoare era situat sanctuarul lui *Achille*, celebrul erou grec. De odată *Achille* li se arată înaintea lor tot atât de îngrozitor, precum li s'au arătat țermurile fluviului *Scamandru*, la Troia.

Această aparițiune ne așteptată aruncă o groază cumplită între cai, cari sperindu-se le trântiră la pământ, strivindu-le sub picioarele lor.

Cară este origina Amazoanelor și dacă au existat sau nu Amazoanele?

Credința cea mai răspândită însă în antichitate, așa precum rezultă din scrierile autorilor clasici este, că n'au existat amazoane nici de cum, dar că existența lor a fost atribuită unor împrejurări mai mult sau mai puțin în legătură cu caracterul femeilor războinice, cari au existat nu numai în antichitate dar chiar și în timpurile noastre. Istoria universală ne dă exemple de o sumă de femei eroice, ce au existat la toate popoarele.

Existența amazoanelor stă în strinsă legătură cu existența unor tradițiuni obscure, ce se rapoartă mai cu seamă la femeile *Sciților*, cari precum se știe luptau alături cu bărbații lor.

Tradițiunea greacă mai spune de femeile așa numite *Hierodule* sau servitoare zeitelor războinice (*Enyo*, *Athena*, *Diana* sau *Artemis*) și descriindu-le eroismul prin o confușiune ușor de înțeles le a grupat în clasa numită a amazoanelor.

Tradițiunile relative la Amazoane stau în strânsă legătură cu cultul zeiței *Artemis* sau *Diana*.

Arta plastică le a reprezentat sub forma unor fete tinere și foarte frumoase, de o constituțiune viguroasă, așa precum reprezintă pe nimfele *Diane*.

Ca armă ele purtau o lance, o secure, un scut în formă de semilună, un arc și torba cu săgeți. Incingătoarea de resbel o purtau în jurul soldurilor, iar sabia era atârnată de un centuron.

Îmbrăcămintea lor era de două feluri: *doriană* și *scythică*.

Îmbrăcămintea *scythă* consta dintr'o blană ce acoperea în întregime corpul, fiind strinsă lipită de acesta, până la gât; împrejurul taliei ele purtau o incingătoare largă, de asupra ei o manta, iar drept coafură, boneta *phrygiană*.

Calul pe care încăleca amazoana era descoperit, cu alte cuvinte n'avea nic

de cum harnassamente.

Imbrăcămintea aceasta, dar mai cu seamă blana arăta, denota patria presupusă a Amazoanelor.

În costumul dorian Amazoanele purtau pe cap, coiful grec, iar pe umărul drept le cădea o ușoară tunică, în de comun reținută împrejurul șoldurilor de o simplă panglică.

Brațele, tălpile picioarelor și picioarele erau goale. Capul purta o acoperitură decorată, împodobită după gustul grecesc.

Mai departe, nu se vorbește nicăeri mai mult de cât atâta în tradițiunea păstrată în autorii clasici, nu se vorbește nicăeri despre mutilarea sinului ori cauterizarea mamelei drepte.

S'au găsit reprezentate amazoane pe vase și pe diferite petre prețioase.

Tablourile și bas-reliefulurile cele mai celebre reprezentând pe aceste eroine erau: *bătălia Amazoanelor*, zugrăvită de pictorul grec *Nicon*, care tablou se găsea în porticul împodobit cu felurite figuri, de la Athena numit *Pocil*; *bas-reliefului scutului Minervei*; acele ale estradei lui Jupiter Olympicul, datorite lui *Phidias*; un bas-relief a lui *Alcamente*, pe frontonul templului de la Olympia.

Muzeele Italiei au mai multe statui însemnate de Amazoane.

S'a propus diferite etymologii a cuvântului *Amazoane*, unele inadmisibile, altele nesigure.

Etymologia cea mai adoptată în genere, dacă nu cea mai solidă, este aceea care derivă cuvântul de la *mazós*, (mamelă) și de la privativul nu, fără femeie, fără mamelă.

După Iacobi, celebrul învățat german, născut la Düsseldorf (1743—1819) cuvântul n'ar fi fost întrebuit pentru femeii de cât într'o epocă din punctul de vedere comparativ mai mult modernă.

A. VENTUL.

Profesor la Seminarul Central.

SĂ UIT

Prin aer paserele cânt;
Și-nveselite zbor ușor
Ce fericite-s pe pământ,
De ce nu sunt în locul lor.

Să pot zbura în depărtări
Cum zboară gândul meu trudit,
Și să mă perd în lungi uitări;
Sub umbra unui pom iubit.

Să gust răcoarea cea din zori
Și-al florilor deliciu plăcut,
Să sorb al stelelor plânsori
Din noapte care au căzut,

Apoi când soarele-aurit
La răsărit să n'alță sus,
Să cânt un cântec negrăit,
Povestea visului meu us!

Iar vântu 'nduioșat atunci
Povestea să-mi ea;
Ducându-se prin văi și lunci,
Să uit pe veci durerea mea.

ELISABETA M. Z. IONFSCU

CÎTE UN ȘPRÎȚ

MICA PUBLICITATE.—Plictisit de-atâta căldură, obosit de ocupațiile zilnice subsemnatul, un *jouisseur* iremediabil, m'am cumpărat ca de obicei eu dimineața gazeta, ce citesc în fie-care zi și am început să citesc, adică să mă amuz... căci nu poate trece o zi, fără ca eu să nu am un amuzament oare-oare!... Așa 's eu croit, —doar nu de geaba vă făcuiți d-voastră această rubrică!!

Pagina întâia a gazetei nu mă poate amuza: e un articol de fond, fără fond; asta o știți de mai înainte, deci nu pot ceti; reportajul din țară și streinătate e forfecat și tras de păr, în cât iarăși nu l pot ceti; foiletonul... nu's amator de foiletoane, fie ele criminale, literare, critice, juridice, economice, statistice, filozofice, etc.... Nicăi pagina a doua n'o cetesc: sânt acolo informații de tot ce s'a petrecut acum o săptămână sau și mai mult în provincie, ori ce s'a petrecut alaltăeri în Capitală. Cum eu trăiesc în capitală, nu mă interesez de ceia-ce s'a petrecut în provincie acu o săptămână și cunosc cele întâmplate în capitală eră și alaltăeri... va-să-zică pag. a II-a n'o pot ceti; de-aseenea pag. III-a n'o cetesc: căci acolo sunt telegrame a unor întâmplări, cari adesea nicăi n'au de gând să se întâmple.

Așa fiind, ajungem la pag. a IV... A, iată pagina cea mai cu divertisment... Păi se 'ntelege: la ea nu lucrează un reporter, sau un redactor cu foarfeca, lucrează toți agenții de publicitate și mai lucrează toată junimea și *oamenii serioși* a acestei mândre Capitale a mândrei noastre țări. În pagina a patra este *Mica publicitate*, și, când zici *Mica publicitate*, zici numai de cât: divertisment, ba încă *Mare divertisment* și cu balet dacă pofțiți.

Iată și pilde:

Tânără văduvă, frumoasă, instruită, dorește intimitatea unui domn serios, bogat. Adresa: Juliette la ziar.

— Bravo, imi zic, frumos anunț, numai de-ar fi și văduvița tot atât de frumoasă!

Mai departe:

Tânăr student, plăcut, bogat, dorește intimitatea unei domnișoare modiste sau croitorese în condițiuni analoge, garantându-i întreținerea. Adresa: *Cupidon*, post-restante, loco.

Nu'ă așa că'i amuzant?...!

Iți zici: nu sânt bogat și nicăi așa din cale afară cinic spre a'mi permite și anunțuri la gazeta, când e chestia de a dori intimitatea unei damicele.... dar... ei, dar acesta e foarte imoral și, prin urmare, cenzura intervine cu bisturiul său implacabil să taie putrefacția.... Brrr!

Alt divertisment:

Elvira primind scrisoarea târziu, ne având timp, n'am putut veni. Rog răspunde aci când și unde ne întâlnim. Te sarut, Victor.

Aici sunt nevoit să vă fac o sinceră mărturisire: nu mă mai amuzez...

O duhoare pestilențială imi lovește nasul, nu mai pot respira de atâta duhoare. Nedumerit, pe jumătate asfixiat, mă uit în toate părțile și m'vine o întrebare în gând: dar ce o fi mirosind, frate, așa de greu și așa de-odată?... Nu

apuc să m'ă dau răspunsul și un nou val de duhoare imi imbibă nasul, de astă dată așa de puternic e în cătrămân, înlemnit pe scaun. Spăimântat, cerc să'mi recapăt sângele rece, să mă gândesc din ce pricină sânt în așa stare, cerc să mă ridic în picioare, să dau din mâini... fac tot ce m'ă stă prin putință ca să scap... Și n'adevăr, scap gazeta cu tiraj din mână!...

A!... par'că nu'mă mai lovește duhoarea de-adineaori nasul!... Să fie oare cu putință?!...

Mă reped pe ușă afară: nu miroase de loc urât... A, va să zică gazeta era pricina???

În canal, gazeta de mascaraj: serviciul, pe care l faci tu publicului, poate să l facă ori-ce infam Jenică Jerodel!

MAN.

JOHN RUSKIN

Apropierea și depărtarea

Sunt toate lucrurile din natură tot așa de frumoase de aproape ca și de departe? Nu. Ridicați-vă privirile spre nori și observați delicata sculptură a albastrului de prin prejur și lumina din preajma mersului lor măreț, și vă veți convinge că sunt predestinați a fi priviți din depărtare, ei fiind fost formați pentru locul ce ocupă sus, sus, de asupra capului nostru. Apropiati-vă și ei se vor preface într'o ceață vagă sau vor sbura mânioși în depărtare, transformându-se în pături de aburi risipiți ca de trăsnet.

Priviți, vârful Alpiilor, din câmpiile depărtate preste care și aruncă lumina lor legând sufletele omenești cu zeci de kilometri, și către care copilul, își îndreaptă privirile în zori, muncitorul pe timpul zădufului zilei iar bătrânul în spre apus și vă veți convinge că ei sunt tot atât ca și cetatea cerească de pe orizontul lumii, pictați cu profunzimea culorilor cerești și închiși de liniștea eternității. Acolo au fost așezați pentru domnia sfântă de acela care a hotărât mersul soarelui și lunii timpul și drumul său, destinându-le locuri în prea depărtatele ceruri. Apropiati-i și ca și sunetul vocii omului care dispăre de la naștere și ca unda vieții umane secată pe nemărginitul tărâm aerian, sunt în sfârșit întâmpinați de puterea Eternă: „Aici să se oprească undele tale“, pe când aspectul său glorios să vestejește albindu-se de spaimă; iar zidurile sale purpurii se despică în stânci cenușii, dăltuirea sa argintată se preface în zăpadă ce dispăre, păstrând numai pe pept semnele cicatrizării uraganelor abătute preste capulele anii îndelungați și pe solemnă sa haină albă, cenușa ruinei sale proprii.

I. ACHIMESCU

Directorul nostru d. Ilie Ighel Deleanu și-a trecut cu deosebit succes, zilele din urmă, examenul său de licență în drept.

D. Ighel Deleanu va deschide la toamnă un birou de avocatură și notariat, punându-se ast-fel la dispozițiunea iubitorilor noștri cititori și abonați, pentru ori ce afacere, în care cunoștințele sale juridice și intervenția sa va fi de necesitate.

D'SIRÉ

Arșița de Iulie la amiază orbea și înăbușa aerul, împrejurul sătucului tăcut, pitit în umbra slabă a unor plopî, ca un pieton obosit care s'ar odihni pe marginea drumului. Sărman sat din Berri păduchios, clădit în apropiere de câmpiile Avorului.

Bătuse miezul zilei, cu preludiul sălțător al sferturilor. Ușa școalei, lângă biserică, se deschise; o ceată de fete și fetițe se năpusti în stradă, o tulbură câte va minute cu îmbrânceli, cu alergări împrejur, pe urmă se risipiră, prin case, una câte una, tocmai ca porumbeii când se întorc la cuib. Și drumul fuse iar pustiu, întunecat de un vârtej de praf care încetul cu încetul se risipi și el.

Institutorul, un tânăr nalt slab, cu părul bălan, cu barba bălană se ivi și el în prag închise ușa, băgă cheia în buzunar și cu pasu iute, trecu drumul d'a cuimezișul, intră în cărciuma din față. Intrai în cărciuma asta d'a dreptul din drum, într'o sală mare răcoroasă, o simplă cameră, cu două paturi, cu perdele roșii cu scaune de pae și câte-va mese. Când intră institutorul găsi masa pusă, masă, la care sta de obicei, cu șervetul ei de pânză groasă și albă, cu cele trei talere puse unul peste altul, cu tacâmul de coșitor și cu litru, de vin profiir.

Institutorul se puse pe un scaun, desfăcu șervetul, tăe o felie de pâine. Atunci băgă de seamă că nu era singur în sală. La masa din fund, lângă un pat, era un om, cu figura ascunsă în mâini, cu coatele puse pe masă dinaintea mnei halbe cu bere de Saint. Amand în care bătea o rază de soare.

Era un cerșetor ciudat, mai prăpădit, mai sărac de cât cerșetorii de țară cari găsesc mai lesne de cât cei din oraș mănecarea zilnică. Nu mai puteai să zici că are atâția ani, așa de ciudată îi era fața pielii și a părului, fără dată, o față arsă, ca uniformizată de acțiunea focului. Chiar trăsăturile dispăruseră stricate de o erupțiune a cărnii, care ascundea ochii, atașele nasului, deschizătura gurii.

Institutorul Pauli își aduse aminte că văzuse într'un muzeu de anatomie, măști de ceară care reprezentau pe lucrătorii din minele de la Sf. Ștefan, omorâți de o isbucnire a gazului. Ei aveau tot fața așa răvășită, eruptivă.

Isi zise în gând:

— Trebuie să fie vre-un lucrător din Vierzon pe care l'a stricat gazul așa de rău. Sărmanul!

Se mai gândi o clipă la el pe urmă fu distrat:

Domnișora Lucotte, fata birtășului, intră, aducând supa. Zâmbiră unul la altul. Încă de când sosise el în Foissy prinse slăbiciune de dansa, sedus fiind-că nu vorbea limba oamenilor proști din partea locului, ca una care până la moartea mamei sale învățase la călugărițe și dăduse pe urmă lecții copiilor mici. Era frumoasă fata, destul de frumoasă cel puțin pentru provincia asta de urăți, cu doi ochi cenușii dulci, cu fruntea bombată și lucioasă, cu obraji în fața târâtelor, cu părul lins pe tâmpile de un blond anemic.

Puse fata castronul cu supa pe masă și se rezimă și ea în pumni. Pe când își

inoda șervetul la gît și pe când își scoțea supa, Pauly întrebă:

— Merge bine azi, domnișoară Henrieto?

— Merge bine, d-le Jules. Dar d-ta ce faci?

— Și eu sunt bine.

S'au uitat ochi în ochi, privirile lor jucău jocul familiar al tinerilor cari se plac, se doresc și nu știu să se ție să nu'și spue.

Cerșetorul, în colțul lui, făcu o mișcare, scupă jos, strivi scupatul cu piciorul.

Pauly îi arătă cu ochiul.

Henrieta se plecă, tot rezimată în pumni și, încet, zise:

— Nu știu... Este un ceas de când șade acolo cu berea la nas și nu bea... Când a intrat s'a uitat la mine așa de ciudat în cât îmi a fost frică. Îmi pare bine că ai venit d-ta. Tata nu e acasă. Caterina și eu eram îngrijurate. Dar ce'ți spun eu nu'ți un cuvânt să'ți lași supa, ce naiba!

Henrieta se ridicase iar, se uita la mușterii.

Institutorul întrebă:

— Nu cred, că ai de gând să mă lași singur acum, din pricină că'ți e frică de cerșetor?

— Nu! iacă... Șed aci lângă d-ta.

Se puseră pe vorbă, ca în fie-care zi, el, înghițind mereu din supă, a lângă dânsul, spre capătul mesei.

Micile evenimente din partea locului defila în convorbirea asta zilnică, așteptată în fie-care dimineată cu puțină nerăbdare și emoțiune și de Henrieta și de el.

Henrieta se interesa de școlarii lui Pauly, care povestea ștrengăriile copiilor, cum își învățau ei lecțiile și cum îi pedepsea el.

— Rousseau (Jean) are adevărat multe mijloace. I-am dictat și a scris fără greșală, și, ai crede d-ta, d-șoară Henrieto, că a venit el azi de dimineată ca să'mi ceară să'l învăț punctuația? Păcat numai că e așa de neastâmpărat...

— Dar Mathieu (Anton)? întrebă Henrieta care'i cunoștea pe toți pe nume,

— O! Mathieu (Anton) este cu desăvârșire idiot. E un băiat care la treizeci de ani o să fie bun numai să vă păzească găștele.

Pe urmă vorbea de *Journal de l'Indre* pe care'l primea institutorul și pe care'l da pe urmă Henrietei „pentru foileton“. Era un romanț a lui Jules Mary. Pauly îl găsea bine scris, însă de un stil cam pretentios. Henrieta zicea numai că este „frumos“.

După o tăcere în care timp negreșit se gândea la aceeași lucru Pauly întrebă cam cu sfială:

— Și de colo?... Tot n'ai nici o veste?

Henrieta se roși, se îngândură.

Zise:

— Nu, nu am nici o veste.

— Colonelul n'a răspuns?.

— Încă nu.

Institutorul dete din cap și zise:

— Mi se pare că e sfârșit acum. Nu mai poate fi îndoială.

— Bietu D'siré! zise Henrieta.

și puindu'și șortul la ochi, începu să plângă cu suspine.

Institutorul se sculă, se puse la spațele ei cu cotele pe scaun. Cu vorbe dulci, cu gesturi timide încercă s'o mângâe.

— Domnișoară Henrieto, ce naiba, nu trebuie să te mănhești într'atâta... Iacă a trecut un an de când bănuiești adevărul, nu 'i așa?... Camarazi'i lui amândoi, cari au fost trimiși înapoi în patrie anul trecut, cu compania lui, și-au spus că el s'a făcut nevăzut cu două luni înainte de bătaia de la Liang-Fu, pierise ca dezertor... după o ceartă cu un sergent major... L'or fi prins pirații cari infestau colonia.

Henrieta însă plângea mereu, zdruncinată de ideea că un om pe care 'l iubise ea, care într'o vreme o plimbuse, seara prin hăișuri, care o strânsese cel dintâi pe pieptul lui, era mort acum, putrezise în pământ, departe, departe, la Chinezii.

— Bietu D'siré! Mă iubea așa de mult! zise ea iar. Dacă nu s'ar fi întâmplat așa, acum am fi căsătoriți!

— Sigur... zise Pauly foarte trist. Dar crezi d-ta că azi când ți-ai perdut logodnicul nu este alt-cineva care te iubește tot așa de mult, care te iubește cât și D'siré!?...

Henrieta ridică capul, îi străluceau ochii printre lacrimi, ca o rază de soare în ploae. Începu să tot răsucească șireturile șortului albastru pe care 'l purta, făcându-se iar cochetă măcar că era mihinită.

— Cine e acela, D-le Pauly?

El o atrase spre bancă; șezură lipiți unu de altu, într'un colț unde săracul, credeau ei nu 'i putea vedea.

— Dar eu, Domnișoară Henrieto, crezi că nu te iubesc?

Ea se roșă: lacrimile i se evaporă de căldura obrazilor.

— A! ce crudă e lipsa! lipsa, greșala cea mai mare a amantilor!

Vezi bine că ea păstra o suvenire dulce bietului D'siré care murise în țară cucerită, așa de departe de ai săi: însă era tânără, nu putea să rămăe tot singură, fără cine-va care s'o mângâe, care să 'i ia mâinile, care s'o sărute, care s'o iubească!

Și Pauly vorbea încetișor, silindu-se s'o convingă.

„D'siré a murit. Nu mai încap îndoială. Destul l'a plâns ea... Ș'apoi, nu că vrea să'l vorbească de rău pe bietul băiat, fiind-că el, Pauly, nu l'a cunoscut, dar nu'ți măi puțin adevărat că Henrieto nu'ți trebuia ast-fel de bărbat! Ce era D'siré? nu știa nici o carte: era lucrător. Cum ar fi trăit ea cu ast-fel de om!?“

Institutorul tăcu. Ea ținea capu 'n jos nu răspundea.

— Aide, văd bine că tot il iubești și că pe mine nu mă iubești! zise el descurajat.—Știu acum ce trebuie să fac.

— Ce, domnule Jules?

— Să cer să mă mute în altă parte... tocmai am un coleg din Nièvre care vrea să se permute, fiind-că este în Avor... Am să'ți scriu.

Henrieta însă îi apucă mâinile cu vioiciune:

— Să nu faci una ca asta, domnule Jules!

— Pentru ce nu? răspunde el uitându-se în altă parte. Aș face rău să mă stați aci, de vreme ce nu ai nici un pic de dragoste pentru mine.

— Nu am dragoste pentru d-ta! Rău faci că vorbești așa! Ști, bine că tocmai

din potrivă am dragoste și încă mai multă de cât ar trebui... și că ași fi prea nenorocită dacă ai pleca din Foissy... ca D'siré?

Lacrimile îi încaseră iar ochii, suspina. Pauly o atrase pe pieptul lui; o săruta pe gât și pe obraji:

— Nu plânge! Nu vreau să plângi Henrieto dragă!... Rămân în Foissy. Și apoi, chiar dacă nu m'ai iubi, n'aș avea curajul să plec, să nu te mai văd, ca acum, dimineața și seara... am să rămân... Și (institutorul vorbi mai încet, cam cōdindu-se) mai târziu... când vei fi sigură bine,—dacă voești, voi cere tatălui d-tale...

Ea îi puse mâna pe gură; și cu un aer de rugăciune, zise:

— Da... mai târziu... îți făgăduiesc... O să fiu prea fericită.

Și apucată de o naivă trebuință de mângâierii îl luă de gât și îi dete gurița... Se strânsă în brațe! dorința sărutărilor li se urca în creier, exaltată de o castitate prea lungă pentru tinerețea lor.

Zgomotul unei mese mișcate din loc îi despărți. Se sculă săracul. Il, văzură, în picioare, că bea berea de-odată, că aruncă pe masă cei zece bani lângă paharul gol... Trecu pe lângă dânsii, cari tot nu se desfăcuseră din brațe, se uită la dânsii, și ieși, cu pasul nesigur.

— N'a băut de cât un pahar de bere și se împleticește ca un om beat... zise Pauly.

— Ai văzut cum s'a uitat la noi? zise Henrieta.

Pauly însă nu răspunde, fiind-că e chinuit de a săruta încă odată gura asta care se pusese pe gura lui. Și chiar și fata, biruită numai de cât, se lăsă să fie iar luată în brațe, să fie iar legănată, acum cât erau singuri.

Însă se desfăcu de o dată din brațele lui Pauly...

Institutorul, speriat, văzând-o așa de galbenă, o întrebă:

— Ce ai, Henrieto? Ești bolnavă?

Ea bombăni:

— Omul!... omul beat... I-am cunoscut ochii... Sant sigură... Acum îmi aduc aminte...

Și Pauly îngălbeni.

— L'ai cunoscut?

— Da... cel puțin... mi se pare... acum. Dacă ar fi?

Henrieta nu zise numele; însă institutorul o pricepu.

Ea se sculă ca să alerge la ușe, să se uite în drum; el voi s'o ție.

— Henrieto!... te rog... Nu te duce! I se părea lui Pauly că fericirea lui o să iasă pe ușa cea deschisă.

Henrieta răspunse:

— Ba da... trebuie să ved.

Il sili să se scoale și el. Ținându-se de mâini, se duseră amândoi în pragul ușii, lipiți unul de altul, ca și cum se te-meau că au se găsească pe cerșetor pitit după ușe, gata să bage cuțitul într'înșii.

Însă nu era nimeni la ușe, nici pe drum.

Cu toate acestea, în punctul, unde, spre orizont, cerul albastru tăia drumul acesta alb, zăriră o pată mică neagră care se depărta.

Tradusă de: I. S. SPARTALLI

BAU CA LUPU

Un țăran vrea să-și dregă căruța și, cum țișanul, cu care se invoise, n'avea cărbuni, au hotărât ca împreună să plece la o pădure pentru a tăia lemne din care să facă cărbuni.

Acea pădure fiind departe au plecat de cu seara ca să doarmă acolo. Ajungând, țăranul dejugă boii și le dete drumu să pască. Apoi făcură puțin foc, fiind o noapte întunecoasă și friguroasă. După cât-va timp țăranul se duse să vadă boii, de nu s'au depărtat.

Remas singur și după o așteptare de câte-va minute, țișanului, fiindu-i frică, văzând și că tovarășul său nu se inapoiază, începu a-l striga. Mirat de o așa frică țișanească, țăranul, care nu era departe, se tupilă în bălării, așteptând să vadă ce va face baragladina. Acesta, după ce mai dete o col pe lângă foc, se sui în căruța însă, frica rozându-l, se dete jos, luă toporul în mână și plecă în căutarea țăranului, tot strigându-l pe nume:

Mo, Ióneo, mo; Undea ești, mo?

Când Ion îl vede că se apropie de el, sare repede și strigă brusc: bauuu.

Atâta i-a fost țișanului. A căzut jos lat, mort de frică.

Ia-l, sucește-l, învrătește-l, pace! Țiganul lemn de sperietară. Cu chiu, cu vai îl pune în căruța și-l duce acasă. Zace țișanul zile, săptămâni, luni întregi.

Făcut bine, ce s'a gândit el, ce s'a sfătuit cu danciucii lui, că a dat în judecată pe țăran.

La judecată îl întrebă primarul:

— De ce-ai dat în judecată pe Ion Stan?

— Hapai, de, boiarule, primarule, mai mar'ciobotarule, mâncați-aș, dacă m'a spariat cu spariatura!

— Ei, cum?

Și țișanul povesti de la început.

...Mi-era frica, zău, nu zic ba, mâncați-aș.

Dar și el, haropsitu, nu zise,

fir'ar al dracului: heu;

nu zise și el: beu;

zise: bau, ca lupu.

STELSTAV.

MILA LUI DUMNEZEU

La poarta curții unui împărat se găl-ceviau o dată doi cerșetori.

Unul susținea că e *mai mare mila împăratului*; cel-alt susținea că e *mai mare mila lui Dumnezeu*.

Și unul și altul, ne-având destule argumente pentru a-și susține părerea, se întreca în strigăte de răsuna să-lile palatului.

Insu-și împăratul a auzit gălăgia și—dorind să afle pricina certei lor—a trimis să-i cheme în curte.

Au intrat înăuntru dar nici în fața împăratului n'au încetat:

— Ba e *mai mare mila împără-tească!*

— Ba e *mai mare mila Dumneze-ască!*

Împăratul a trebuit să-și vâre dege-

tele în urechi, alt-fel ar fi surzit, așa de tare strigau cerșetorii. Însă, ca un împărat ce era, a rămas foarte mulțumit de acela care susținea «*mila împărătească*».

Fără să piarză un minut a poruncit să se facă 2 pâini și, înainte d'a le cōce, a virat în mijlocul uneia o sută de galbeni, iar în mijlocul celei alte, numai unul.

După ce le-a copt a chemat pe cerșetori cari încă se găl-ceviau.

Se înțelege că împăratul a dat pâinea cu suta celui care susținea *mila împărătească*, căci se zice că ei mari iubesc pe lingușitori; iar celui l'alt i-a dat pâinea cu un galben.

Cerșetorii au luat pâinele și au plecat tot certându-se; împăratul a plecat și dēnsul mijind pe sub mustață.

A doua zi cerșetorii se află tot la poarta împăratului, însă nu se mai certau că în ajun; ci se inchinau de le scărâiau genuchele, făcând la mătâni.

Și de astă dată i-a poftit înăuntru. Ei au intrat inchinându-se și făcând mătâni fără să scoată o vorbă.

De data asta n'a mai priceput împăratul ce e pricina inchinăciunei și a întreat:

— Ei, astă-zi v'ați împăcat?

A cui milă e mai mare: a lui Dumnezeu, ori a împăratului?

— Apoi a cui să fie împărate? A lui Dumnezeu e *de-o sută de ori mai mare de cât a împăratului*, răspunseră ambii cerșetori într'un glas.

— Cum așa? Tu, care susținea *mila împărătească*, ce-ai găsit în pâine?

— N'am găsit nimic împărate, adică a fost ceva dacă m'ntrebi, căci s'a oprit în gâtul băiatului și l'a inecat de stă mort în pat. De ți-o fi cu neștirea Dumnezeu să te miluiască că tot murea el de foame...

Împăratul sta înmărmurit de groază, neputând să scoată o vorbă.

Cerșetorul însă urmă:

— Adică, Dumnezeu să te miluiască Impărate, nici tu nu ești vinovat. După ce mi-ai dat pâinea am plecat cu tovarășul meu tot cumpănind pâinele în mâini. A mea era prea grea și credeam că era grea de crudă; a tovarășului meu era ușoară și credeam că e ușoară de coaptă ce e. Am schimbat pe a mea cu a tovarășului meu crezând că o să-l înșel și iacă ce am pățit.

Cât a vorbit cerșetorul, împăratul a leșinat de-a binele de l'au ridicat servitorii, pe brațe.

Când s'a deșteptat a poruncit să-l călugărească și i-au pus numele *Nicodem*.

Călugărul Nicodem și-a petrecut viața prin munți săpând în stâncile de piatră vorbele cerșetorilor:

«Mila Dumnezească e de o sută de ori mai mare ca mila împărătească.»

Inscripția aceasta se găsește și în fundul *Peșcerii de la Dâmbovicioara* unde s'au sfârșit zilele călugărului Nicodem.

I. VOICULESCU

Inv. Simileasca (Buzău)

DE TINE

De tine, vecinic neștiută,
Cum aş dori ca să rămân?
Dar greu e, doamne, să înfrân,
Iubirea mea nețermurită!...

Și prețuita ta iubire,
De mult dorit'am s'o ascult,
Dar, cândtecul vechi, de demult,
Imi va suna de fericire?...

EUGENIA PETROVICI

OVREIUL ÎN PĂDURE

*Un Ovrei de cei habotnici, și sgârțit peste măsură,
Pleacă-o dată după treabă, ș'apăi n'a luat trăsura,
...Ce să facă cheltuială?... mai bine face negoț!...
Tot mergând într'o pădure, hop îi ese 'n drum un*

[hoț,

...Stai jupâne!... dai pdrate? ori te bat ici în tuși!

— Iu să dau parale badi?... da iu nu am mărunțiș.

— Ai... nu vrei, atunci bine!

„Stai să'ți trag nișel jupâne!”

„Doar așa zău pe spinare.

— Da di ci!?... iu dau parale!...

— Apăi haide dă o dată! Ce stai în nesiguranță?...

— Stai că dau dau! da uite badi, iu mai bine dau

[chitanță!...

VICTOR.

„La lucru cu toții”

„Pentru-ca conferințele populare, ținute de învățătorii cu sătenii, la cercurile culturale, să aibă mai mult efect asupra moralității poporului, n'ar fi bine să se oblige și preoții a le frecventa atât ca conferențieri cât și ca asistenți”; iată ceea-ce mi-a inspirat ideea de a scrie articolul de față. Se știe, că scopul pentru care au fost instituite cercurile culturale este:

a) Să căutăm cele mai eficace mijloace, prin care Școala ar putea să îndrumeze noile generațiuni către agricultură, industrie și comerț, însuflându-le dragostea de muncă și să le abată din calea funcționarismului, care aduce după sine o viață nesigură, subordonată; o viață de cancelarie «unde nu este nici renume, nici avere, nici liniște sufletească, nici mulțumirea inimii».

b) Învățătorii venind în contact unii cu alții să se instruiască reciproc, comunicându-și părerile și observațiile lor asupra celor citite, că ast-fel să poată fi în curent cu mișcarea culturală a timpului mai ales în ce privește specialitatea lor.

c) Apoi—in ultimul punct—prin faptul că la cercurile culturale, s'a luat dispoziția de a se ține conferințe populare cu sătenii, se realizează un punct foarte însemnat: cultivarea țaranului adult, inițindu-l către agricultură sistematică, către o viață mai bună, aprinzând în el dorința de a se cultiva citind.

Dacă cam acesta este scopul «Cercurilor culturale» ne întrebăm mirați: de ce oare numai învățătorii să fie obligați a lucra în vederea realizării a-

cestui măreț scop și preoții—care-s prin factorii moralității să fie lăsați în neactivitate?

Când știut este, că învățătorii și preoții—acești doi principali factori în desvoltarea satelor—numai în măsura în care vor lucra mână în mână, vor putea realiza scopul menirei lor, de ce preoții să fie lăsați să linceziască într'un fel de tembelism oriental?—dacă-mi permit să mă exprim atât de dur.

De ce să nu li-se lărgească câmpul de activitate și în afară de biserică, mai ales fiind constat, asupra oame-nilor deja formați, preoții pot exercita o influență morală, mult mai mare, în comparațiune cu aceia a învățătorilor?

Din acest punct de vedere privită cesiunea, participarea preoților la cercurile culturale, apare ca o trebuință care cere să fie neapărat satisfăcută, de oare-ce numai așa vom putea atinge cu mai multă ușurință idealul, sublimul ideal ce urmărim!

Apoi participarea preoților, la cercurile culturale, importă pe preoții chiar și din punctul de vedere pur personal. Cum?, mă veți întreba. Iată cum vă voi răspunde:—Preoții, după eșirea din școală, văzându-și viața deplin asigurată, neavând a mai fi supuși nici unui concurs de provizorat, difinitivat, etc, la conferințele generale unde să fie puși în pozițiune a vorbi într'o cesiune oare-care, neluând parte aruncă cărțile în fundul lăzei și foarte rar când mă citesc, așa că după câțiva ani ajung în starea de a uita tot din cele ce, cu atâta muncă și greutate învățase în școală.

Natural, că sunt și excepțiuni; dar acesta fiind rare ideea generală, rămâne bine stabilită.

Însă participând la cercurile culturale, li s'ar presenta ocaziunea de a se cultiva continuu, câștigând material proaspăt de cunoștințe, pe care apoi fie-care ajustându-și-l după modul său de a vedea, ar mai putea mai apoi să devină producători chiar, pe terenul cultural.

Se vede deci, că punctul acesta este de o însemnătate capitală pentru preoți, intru cât îi importă personal. Să presupunem cazul, că unii din preoți se cred și chiar până la un punct oare-care sunt erudiți, așa că în consecință n'ar avea nevoie de un atare contact.

Dar dacă-i vorba tocmai erudiția lor, e un puternic motiv, care să ne facă a fi pentru participarea lor la cercurile culturale, pentru că atât noi învățătorii cât și țaranii, să ne putem împărtăși din vasta și clasică lor cultură.

Ori-ce codire din partea preoților de a participa la cercurile culturale, ar însemna, că sunt lipsiți de adevărata dragoste, de a fi vrednici bine-făcători și poporului, în mijlocul cărora sunt trimiși.

Învățătorii și preoții în calitate de luminători ai poporului, de la mic și până la mare, trebuia să urmărească ideea de a regenera neamul, de a-l scăpa din lanțurile ignoranței, redându-i libertate deplină în cugetare și simțire.

Nu mă indoesc cătuși de puțin, că preoții nu vor primi ca bine-venită propunerea aceasta, care-i dreaptă, modestă, isvorită din firea lucrurilor. Sper de asemenea, că autoritatea superioară în drept va da o soluțiune propunerii acestea, va fi pentru.

Cu bine și cu dragoste «la lucru cu toții» chemarea noastră 'i sfântă: «să răspândim lumina, ca prin lumină omul, să fie fericit».

ARISTIDE C. MURGESCU
Învățător, Slobozia R.—Sărat

FLORILOR DIN CIMITIRE

Neconsolate flori cernite,
Voi care doliul 'l mai purtați...
Cu câtă blândă resemnare
Destinul vitreg 'l-îndurați.

Sărmane fjori! vă plâng de jale
Căci poate ați fi vrut și voi
Să nu 'nfloriți prin cimitire,
Ci să trăiți tot printre noi.

Tot printre noi: la câte-o fată
Pe sânu-i cald și virginal
Să 'nprăstiați parfum și farmec,
Pe la serate, în vre-un bal.

Iar nu celor din cimitire
Mormintele să 'npodobite
Și prin parfumul vostru jale
Întregei lumii să 'npărtășiți!...

CONSTANTIN MUCHE

EPIGRAMĂ

Lunei

Palidă așa cum ești
Și, spioană, visătoare...
Hai-de-hai, par'că te văd
C'o să dai în gălbinare!

G. RIGO.

BIBLIOGRAFII

Subt tipar s'a pus un elegant volum de nuvele și schițe, cu suggestivul titlu

DIN VIAȚĂ

în care colaboratorul nostru cunoscut, d. V. Gh. Gherasimescu va da la lumină o mare parte din scrierile sale.

Cum volumul nu va costa de cât 1 leu, coprinzând aproape 100 pagini, el va fi la îndemâna tuturor iubitorilor de literatură.

A apărut: **Educatori și Educați**, un instructiv și elegant volum de 136 pagini, cu diverse chestiuni pedagogice, pentru părinți și învățători, de Grigore Teodossiu, institutor.

Se află de vânzare la librăriile Socec, Alcalay, etc. din Capitală.

Prețul volumului: 60 bani.

„Extract din Biblie”. Carte în care se poate citi pe scurt tot coprinsul interesant al Bibliei, cu toate faptele ei morale și scandaloase, fără a fi nevoit curiosul a citi un an în acea mare carte spre a 'și face idee de dănsule. A apărut de curând și este depuse spre vânzare la toate librăriile.

Cererile din provincie se pot adresa la librăria Alcalay.

Prețul 2 lei.

Rolul femeii în igiena casnică

Eminenta profesoare d-na Dr. Ermina Kaminsky distinsa noastră colaboratoare, a ținut în ziua de 31 Mai a. c. o interesantă conferință, cu titlul de mai sus, la Externatul de fete No. 1, în beneficiul cantinei școlare a aceluși Externat.

Credem a face o plăcută surpriză cititorilor noștri a da un larg extras de pe aceea conferință, care a apărut și în broșura și merită toată atenția.

* * *

De cât-va timp chestiunea rolului femeii în societate, cu toate drepturile pe cari le are—sau ar trebui să le aibă—și cu toate datoriile, cari rezultă din aceste drepturi, este o chestiune foarte agitată, zice conferențiară.

Unii—și mai ales bărbații—deși nu toți, se înțelege—sustin, că rolul femeii e să-și vadă de casă și de copii și că ori-ce drepturi, afară de cele pe cari îi le acordă legile actuale, ar fi nu numai de prisos dar chiar vătămătoare familii în particular și societății în general, prin faptul că ar sustrage-o de la adevărata ei menire; alții—și mai ales femeile—deși nici aici toate—sustin, că ar fi drept ca femeia, care se bucură de o inteligență egală cu a bărbatului și de aceeași capacitate de a-și cultiva creierul și de a munci pe cale intelectuală, să aibă drepturi egale cu ale lui și ar voi, prin urmare, să vadă dispărând ori-ce inegalitate, în fața societății și a legii, dintre bărbat și femeie.

Fără a fi cu totul de părerea celor d'ântăiu, cari refuză femeii ori-ce posibilitate de progres și cari, în dorința lor de a vedea existând: „*familia ideală*“ care să se bucure de îngrijirea afectuosă a unei soții și mame bune și de conducere, cu tragere de inimă a unei gospodine lipsită de altă ocupație, riscă a reduce un mare număr de femei nemăritate sau văduve fără copii, la o inactivitate complectă, prin faptul că acestea nu au nici bărbat, nici copii și nici, adese-ori, gospodării de cari să îngrijescă—fără a fi cu totul de părerea acestora, dic, nu nu pot uni, în toate, nici cu părerea taberei opuse

Organizațiunea anatomică și fiziologică a femeii, temperamentul ei cu desevârșire deosebit de al bărbatului precum și însărcinarea atât de importantă pe care a primit-o de la natură de a juca rolul principal în perpetuarea speciei și puternica înriuire pe care o are asupra viitoarei generațiuni, atât înainte cât și după naștere, mă fac să cred că nu e posibil și nici de dorit ca femeia să aibă tendința de a-și identifica rolul ei în societate cu al bărbatului, de ore-ce o asemenea identificare ar pricinui, atât familii în parte, cât și societății întregi, în genere, o pagubă însemnată.

Așa dar voiu repeta și aci, cea-ce am dis, împreună cu Dómna Buzoianu, acum 3 ani și mai bine în prefața Economii noastre casnice:

«Nu condamnăm instrucțiunea superioară la femeii, dar suntem contra *unilateralității*, care de multe ori rezultă din această instrucțiune și a pierderii din ve-

dere în urmărirea ei, a misiunii femeii pe pământ.»

«Atât timp cât se ține sêma de scopul pentru care a fost creată femeia, instrucțiunea, fie ea cât de înaintată, nu numai că nu-î pôte vătămă ci din potrivă o ridică și o face mai aptă a-și împlini misiunea de soție, de mamă și—adaug eu acuma—și de gospodină.

Se nasee însă întrebarea: E de ajuns ca o femeie să fie amabilă, iubitore, veselă și să îngrijescă de confortul bărbatului și al copiilor sei, pentru a merita titlul de bună soție și de bună mamă? sau suficient e ore ca aceeași femeie se controleze riguros servitori și să se pricepă perfect în contabilitate pentru a i se da titlul de bună gospodină? Se înțelege că nu. În primul rând și înainte de confort, de plăceri de regularitate și de socoteli—ori cât de importante ar fi, și admit că sunt—vine sănătatea membrilor familii, și numai când femeia va fi bine convinsă de rolul important pe care-l jôcă *igiena casnică* în menținerea și ameliorarea acestei sănătăți, și numai atunci când va scim să-și însușescă cunoscintele necesare și va fi învățat să se slujască de cele dobândite în școlă pentru acest scop, numai atunci dic, va merita valorosul titlu de soție și de mamă bună, precum și pe acela de bună gospodină.

Chestiunea educațiunii copiilor a dat naștere la multe discuțiuni, la o sumă de propuneri unele mai bune, altele mai rele. Cele mai multe însă s'au învățat în jurul educațiunii așa dișe morale, fără să se oprască mai de loc asupra celei fizice. Ast-fel s'a discutat cu multă serioșitate decât e mai bine ca copiii să fie puși la masă cu părinții de la vârsta de 3 sau de 6 ani, decât e mai politicoș a înveța copilul să facă o reverență când intră într'o odaie, în care se află lume streină, sau să incline numai capul și așa mai departe. Foarte puțin s'au gândit însă a căuta cauzele mortalității enorme la care sunt supuși copii în prima copilărie și a nenumăratelor bôle discredite cari îi bântue în această epocă a vieței, pentru a le putea combate printr'o creștere rațională. Și e *grozavă* această mortalitate, și sunt *teribile* aceste bôle cari nu se mărginesc a chinui, atât pe copil cât și pe părinți, în timpul duratei lor, dar care lasă după ele urme neșterse, sau nu dispar decât pentru a se reivi, mai târziu, în adolescență, sub altă formă mai desastroasă încă și pentru a pune, în sfârșit, capăt unei existențe pe care au amărât-o timp de atâția ani!

Și cauza indirectă a acestei triste stări de lucruri este — o dic cu părere de rău — în genere, ignoranța mamelor în materie de *igienă casnică*.

Dintre diferitele cauze ale acestei mortalități enorme, cea mai frecventă în primul an al vieței, mai ales, e *gastro-enterita*, datorită unei alimentațiuni nepotrivite cu dezvoltarea organelor digestive ale copiilor la această vîrstă. Ast-fel, în termen mediu, mor pe an numai de gastro-enterită 17% dintre copii mai mici de un an, prin urmare a 5-a parte din numărul lor;

mortalitate care s'ar înlătura cu siguranță dacă mamele s'ar ocupa sau *ar fi în stare* să se ocupe în mod inteligent cu crescerea copiilor. În comunele rurale mortalitatea prin gastro-enterită e și mai mare de cât în orașe.

Rêul crește mereu căci a sporit într'un mod extraordinar numărul femeilor slujbașe, institutore, profesore, profesioniste etc, cari prin forța lucrurilor, din cauza meserii lor, sunt nevoite să-și lase copii acasă pe mâna unei doici—sau adesea, de ore-ce doicile sunt și scumpe și rele—pe mâna vreunei servitoare, care hrănesce copilul cu biberonul, dar cu biberonul în cele mai multe casuri reu spălat și cu lapte, dar cu lapte, foarte adesea fermentat sau chiar cu fel de fel de compozițiuni, și așa putea dice chiar *combinațiuni* alimentare, unele mai vătămătoare decât altele.

Decă aceasta nu se întâmplă chiar de la nascerea copilului, apoi de sigur că în cele mai multe casuri se întâmplă de la 6 luni în sus când, zic mamele: „Au început a le eși dinții și pôte mânca“.

Dă! — eșu așa fi de părere că pôte mânca atunci când s'a sfârșit cu eșirea dinților, cu alte cuvinte când îi are pe toți, cea-ce nu se întâmplă înainte de a 20-a lună.

2) Pentru-că de câți-va ani încôce s'a lățit moda de a hrăni copii cu fel de fel de compozițiuni alimentare cum e „Făina Nestle“, „Hrana lui Melin“ și altele, în jurul cărora se face o reclamă prodigioasă și cari tind a înlocui, încetul cu încetul, în folosul buzurarilor fabricanților, dar în detrimentul sănătății pruncilor și a vigorei națiunilor, hrana naturală, de D-zeu lăsată a copiilor!

Ce e drept aș multe avantaje aceste compozițiuni. Pot fi administrate de ori-care servitoare, ori-cât de próstă ar fi, costă mult mai puțin de cât o doică și nici nu opresc mamele de a-și vedea de treburi, de baluri și serate sau de sindrofii la cari jocul cărților le pasionează mult mai mult de cât crescerea copiilor!

Și decă gastro-enterită, efectul obișnuit al întârcării iraționale, nu omoră în tot d'auna, dar lasă după ea urme idelibile, urme cari se manifestă printr'o slăbiciune de organism și lipsă de rezistență, cari inlesnesc foarte mult contractarea de diferite alte bôle, între altele de cele contagiôse cum e difteria, scarlatina, pojarul, vîrsatul etc. cari fac cu atât mai multe victime, cu cât mamele sunt mai ignorante asupra contagioșității lor, asupra eficacității izolării bolnavilor și asupra efectelor unei desinfecțiuni raționale.

Un alt factor, tot atât de important pentru crescerea normală a copilului e *educațiunea fizică* și acesta trebuie începută nu numai după nascerea copilului, ci chiar, în mod indirect, în timpul vieței sêlle intrauterine. În adevăr starea de sănătate a mamei influențază colosal asupra stărei ulterioare a sănătății copilului.

Mare parte din bôlele organice ale copiilor sunt datorite vieței neigienice a mamelor în decursul gravidității lor.

Ast-fel fόμεa, frigul, neglijerea curățeniei pele, locuința rea, depresiunea morală și obiceiurile rele ale mamei împiedică dezvoltarea normală a copilului și influențează în reu asupra sănătății și a forței sêlle de rezistență în contra intemperțiilor de diverse naturi, cu cari va avea de luptat în viêtă. Și prin faptul că împiedică dezvoltarea fizică a corpului seu, constituiesc și baza slăbiciunei morale care se va opune, mai târziu, atât independenței sêlle de caracter cât și dezvoltării de calitate și virtuți civice neapărat trebuincioase propășirei unei națiuni. Iată pentru ce e absolut indispensabil ca femeia gravidă să cunoască, să pricêpă și să aplice condițiunile igienice necesare atât ei cât și mai cu sêmă copilului pe care-l va nasce. Ea trebuie să se hrănescă și să se îmbrace bine; (e vorba de igienă nu de estetică; atât mai bine însă, decât le va avea în vedere pe amândouă; «misco utile dulci» țice proverbul). Și când e vorba de îmbrăcat s'ar putea țice multe despre funestul, ba aș putea țice chiar, criminalul obicei, pe care-l au multe femei de a purta corset în timpul sarcinei, opunându-se ast-fel, nu numai funcționării normale a propriilor lor organe—acêsta le interesează direct—dar și dezvoltării corporale a copilului, dezvoltare pe care nu numai că nu au dreptul s'o oprêscă ci datorită de a o cultiva. Muma viitoare e datoră să-și aleagă o locuință igienică, să întretie funcționarea pele prin băi, să-și întărească muschii prin exerciții ușore de gimnastică și prin muncă corporală, să întretie compozițiunea normală a sângelui seu precum și funcționarea regulată a aparatului respirator și a sistemului circulator prin mișcare în aer curat și să asigure funcționarea normală a sistemului seu nervos, prin diferite ocupațiuni intelectuale și influențe morale cari înveselesc spiritul și-î păstrează frăgețimea naturală.

Copilul nou-născut are nevoie de o îngrijire care să faciliteze dezvoltarea puternică a corpului seu și să se împotrivescă ori-cărei cauze care-ar tinde a-l slăbi. Am vorbit adineurea despre influența alaptării. Copilul mai are nevoie de băi țilnice, aer curat și o îmbrăcăminte igienică, care să nu împedice întru nimic mișcările libere ale corpului. Obiceiul pe care-l-au mamele noastre din popor de a înfașa copilul trebuie să dispară cu ori-ce preț, eu atât mai mult, cu cât acest obicei, se sprijine pe superstițiunea, D-zeu scie de unde născută, că copilul neînfașat va rămâne cu membrele strêmbे.

(Sfârșitul în No. viitor).

DR. ERMINA KAMINSKI.

STELIAN IONESCU

Inginer, Expert și Hotarnic înscris trib. Ilfov

Str. Cazărmei 31, pe lângă Palatul Justiției

Se însărcinează cu ridicări de planuri, parcelări, hotărnicii, expertise, măsurători, verificări, puneri în posesii, etc.

Aprobat de onorabilul Consiliu medical superior

MEDALIA DE AUR

TINCTURA REGINA DENTRIFICE ALESSANDRIU

Desinfectează măselele gămoase și împiedică progresarea lor, omorând specia de **bacil foetidus**, specie care provocă odorea neplăcută a gurei. Vindică roșeața gingiilor și previne sângerarea lor. De asemenea umflăturile gingiilor (abubă) și diferite abcese, care tôte nu sunt de cât rezultatul infecțiunei microbiene. Intrebuințată zilnic, face să înceteze instantaneu durerile de gură (dinți și măsele), întreține gura în cea mai perfectă stare de sănătate și curățenie.

Cea mai mare asigurare despre calitățile acestei dentifrice atât de folosite e, că cei mai distinși membrii ai corpului nostru medical, o recomandă și o întrebuințază zilnic — și că cine a luat-o și a întrebuințat-o, o singură dată, nu se mai pôte despărți de un asemenea precios preparat.

Fie-e flacon e însoțit de o instrucție

De vânzare, en detail. La tôte farmaciile, Magazinurile de Drogué-Coloniale-Galanterie și Coafori.

În localitățile unde nu se găsește, cereți direct la Alessandriu-Bucuresci, Strada Luminei 19 și se expediază, atât în Bucuresci, la domiciliu cât și în toată țara. Flaconu mare 2 lei 50 bani. La o cantitate mai mare se face rabat.

MODE, COAFURE, COROANE

Doamna

E. BESLEGEANU

Născută BRIOL

BUCUREȘTI. 65 CALEA VICTORIEI, 65

Hotel Manu, (vis-à-vis de Episcopie)

Are onore de a informa pe onor. clientelă că s'a reîntors din Paris unde a vizitat cele mai principale case de mode, și de unde a adus diferite mode seson.

Primește ori-ce reparațiuni de pălării cu prețuri moderate.

Expediază în provincie, după comande telegrafice, pălării, coroane de flori și flori artificiale cu prețuri moderate.

TIPOGRAFIA ZIARULUI

„Fôia Populară“

fondată în anul 1899

CU DOUĂ MAȘINI

și litere din cele mai renumite fabrici

Execută:

Tot felul de lucrări de lux

TESE DE LICENȚĂ ȘI DOCTORAT

Reviste și ziare. Cărți de vizită.

Bilete de logodne și cununii

AFIȘE, CIRCULĂRI, ETC.

PREȚURI EFTINE.

INGRIJIRE ÎN TIPAR

STR. ACADEMIEI 37, CAL. VICTORIEI 74

BUCUREȘTI

Aprobat de onor. Consiliu medical superior

MEDALIA DE AUR

VINUL COPIILOR

DE CHR. ALESSANDRIU

Etatea cea mai fragedă a copiilor ț face a se îmbolnăvi ușor, spre a preîntâmpina maladiile, se recomandă **accest vin**, tutulor copiilor, de la etatea de la etatea de 6 luni în sus; ajută la buna dezvoltare a corpului, întărește oșele și dă putere mușchilor.

FERIȚI-VÊ DE IMITATORI ȘI FĂLȘIFICATORI

De vânzare, en detail. La tôte farmaciile și Magazinurile de Drogué și Coloniale.

În localitățile unde nu se găsește cereți direct la Alessandriu, Bucuresci, Strada Luminei 19 și se expediază atât în Bucuresci la domiciliu, cât și în toată țara.

PR ȚUL UNUI FLACON 3 LI

La o cantitate mai mare se face rabat.